

Aloittavan yrittäjän opas

Mitä uuden yrittäjän tulee
tietää YEL-vakuutuksesta?

ILMARINEN

Onko yrittäjyys sinun juttusi?

Mahtavaa! Yrittäjyys on antoisa matka, jonka ensimetreillä tulee ajankohtaiseksi monta asiaa, kuten eläkevakuutus.

Tässä oppaassa kerromme sinulle mahdollisimman yksinkertaisesti, mitä yrittäjän eläkevakuutuksella tarkoitetaan. Oppaan luettuasi tiedät, mikä on YEL-vakuutus ja mihin kaikkeen se vaikuttaa – ja mistä saat lisätietoa, kun sitä tarvitset.

Sisältö

Mikä ihmeen YEL?	3
Miksi YEL-vakuutus on tärkeä?	6
Miten työtulo asetetaan oikein?	8
YEL ja perusturva – mitä tulee tietää?	11
Yrittäjän erilaiset elämäntilanteet	14
Vakuutusmaksut ja alennukset	17
Yrittäjän eläke	19
Muista nämä 7 asiaa eläkevakuuttamisesta	21
Tervetuloa Ilmarisen asiakkaaksi	22

Mikä ihmeen YEL?

YEL on lyhennys yrittäjän eläkelaista: YEL-vakuutus tarkoittaa siis yrittäjän eläkevakuutusta. Sen ottaminen on lakisääteistä, koska se on osa yrittäjän sosiaaliturvaa.

Mistä tietää tarvitsevasa YEL-vakuutuksen?

Sinun pitää ottaa YEL-vakuutus, jos seuraavat väittämät pätevät sinuun:

- Olen 18–67-vuotias.
- Olen toiminut yrittäjänä vähintään 4 kuukautta.
- Asun Suomessa.
- Työpanokseni arvo on vähintään 7 958,99 euroa vuonna 2020.
- Työskentelen yrityksessäni.

YEL-vakuutuksen ottamiseen eivät vaikuta seuraavat asiat:

- työskentelyn pää- tai sivutoimisuus
- kansalaisuus
- vapaaehtoiset eläkevakuutukset.

Vakuutuksen ottamiseen vaikuttaa kuitenkin se, kuinka paljon teet töitä sekä se, kuinka suuren osan yrityksesi omistat. Tarkempaa tietoa siitä, kenelle YEL-vakuutus on pakollinen, löydät [verkkosivuiltamme](#).

Voit myös testata tarvitsetko YEL-vakuutuksen kokeilemalla yrittäjän [vakuutuskartoitusta](#).

Milloin YEL-vakuutus pitää ottaa?

Tähän meillä on helppo vastaus: **puolen vuoden kuluessa yrittäjänä työskentelyn aloittamisesta.**

Voit ottaa YEL-vakuutuksen heti, kun aloitat työsi yrittäjänä – silloin asia on hoidettu. Riippumatta siitä, milloin otat vakuutuksen, eläkevakuutusmaksut tulee maksaa yrittäjyyden alusta lähtien. YEL-vakuutus myös turvaa elämäsi siitä hetkestä, kun yrittäjyytesi alkaa.

Jos käy niin hullusti, että unohdat ottaa vakuutuksen ajoissa, Eläketurvakeskus ottaa sen sinulle, ja saat siitä laskun.

Miksi YEL-vakuutus on tärkeää?

YEL-vakuutus on tärkeä, koska se on yrittäjän sosiaaliturvan perusta – mutta mitä se tarkoittaa?

YEL-vakuutusmaksu perustuu niin sanottuun YEL-työtuloon, joka tarkoittaa yrittäjän työpanoksen arvoa.

YEL-työtulon perusteella lasketaan myös yrittäjän perusturva, eli seuraavat asiat:

- vanhuus- ja osittainen vanhuuseläke
- työkyvyttömyyseläke
- sairauspäiväraha
- äitiys-, erityisäitiys-, isyys- ja vanhempainraha sekä osittainen vanhempainraha
- erityishoitoraha
- kuntoutusraha
- mahdollisuus työttömyyspäivärahaan
- perheelle maksettava perhe-eläke yrittäjän kuollessa.

YEL-vakuutus on yrittäjän tärkein vakuutus.

Miten työtulo asetetaan oikein?

YEL-työtulo tarkoittaa yrittäjän työpanoksen arvoa. Yrittäjänä saat määritellä YEL-työtulosi itse – samalla olet kuitenkin vastuussa sosiaaliturvasi riittävästä määrästä.

Mitä suurempi YEL-työtulo, sitä parempi sosiaaliturva.

Yrittäjän työpanoksen arvo tarkoittaa sellaista palkkaa, joka olisi maksettava vastaavan ammattitaidon omaavalle henkilölle, jos hänet palkattaisiin tekemään yrittäjän työ.

Koska YEL-työtulo on yrittäjän perusturvan lähtökohta, se kannattaa alusta asti asettaa riittävä tasolle.

Hyvä muistaa

Jos sinulla on useampi kuin yksi yritys, arvioi työpanoksesi niissä kaikissa yhteensä. Tarvitset vain yhden YEL-vakuutuksen, joten sinulla on vain yksi YEL-työtulo.

Pohtiessasi omaa työtuloasi, voit lähteä liikkeelle näistä kysymyksistä:

- Millaista palkkaa maksaisit sijaisellesi?
- Mikä on alasi korkein työehtosopimuspalkka?
- Mikä voisi olla korkein alaisellesi maksamasi palkka?

Muista myös, että YEL-työtulo ei tarkoita:

- yrittäjän verotettavaa tuloa tai yrityksen tuottamaa voittoa
- palkkaa, jota maksat itsellesi.

Työtulo ei myöskään riipu:

- yritystoiminnan kannattavuudesta
- tulojen tilapäisistä muutoksista.

Näin asetat työtulon riittävälle tasolle

Päätoiminen yrittäjä: Aseta työtulosi vähintään 20 000–30 000 euroon. Näin saat kohtuullisen eläkkeen ja sosiaaliturvan.

Sivutoiminen yrittäjä: Aseta työtulosi vähintään 13 076 euroon. Näin kartutat turvaa työttömyyden varalta. Muista myös päivittää työtulosi, jos työpanoksesi arvo muuttuu.

Mihin työtulo vaikuttaa?

YEL-työtulo vaikuttaa vakuutusmaksun, eläkkeen ja sosiaaliturvan määrään. Kätevin tapa arvioida työtulon vaikutusta käytännössä on kokeilla [YEL-laskuria](#). Sen avulla saat arvion vakuutusmaksusta, eläkkeestä ja sairauspäivärahasta eri suuruisilla työtuloilla.

YEL ja perusturva – mitä tulee tietää?

Työttömyysturva

Yrittäjänä olet päätoimisen työn päättyessä oikeutettu työttömyysetuuteen työssäoloehdon täytyessä – eli mikäli yritystoimintasi on jatkunut edeltävän 4 vuoden aikana vähintään 15 kuukautta. Lisäksi YEL-työtulosi on oltava vähintään 13 076 euroa vuodessa.

Jos kuulut työttömyyskassaan:

Olet oikeutettu ansiosidonnaiseen päivärahaan, mikäli työssäoloehto täyttyy. Ansiopäivärahan suuruus riippuu YEL-työtulosta.

Jos et kuulu työttömyyskassaan:

Voit saada Kelan maksamaa peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea. Peruspäivärahaa voit saada, jos työssäoloehto täyttyy ja ansioita on vähintään vaaditun verran. Mikäli sinulla ei ole oikeutta peruspäivärahaan, voit hakea tarveharkintaista työmarkkinatukea.

Yrittäjän sosiaaliturva lasketaan YEL-työtulon perusteella. Yrittäjänä vastaat siis itse perusturvasi riittävästä tasosta.

Sairauspäiväraha

Yrittäjänä olet oikeutettu sairauspäivärahaan, jos asut pysyvästi Suomessa ja olet 18–67-vuotias. Sen määrä perustuu YEL-tuloon ja sitä haetaan Kelasta.

[Tästä artikkelista](#) löydät kaiken, mitä yrittäjän tulee tietää sairauspäivärahasta.

Ammatillinen kuntoutus

Yrittäjänä voit myös hakea ammatillista kuntoutusta, jos sairaus tai vamma vaikeuttaa työn tekemistä tai olet vaarassa jäädä työkyvyttömäksi. Voit saada ammatillista kuntoutusta, jos YEL-työtulo on ollut viimeisen viiden vuoden aikana yhteensä vähintään 36 342,90 euroa.

Lisäksi kuntoutuksen ehtona on ammattiin johtanut tutkinto ja 2–3 vuotta työkokemusta valmistumisen jälkeen, tai että ammatti on opittu tekemällä vähintään viisi vuotta töitä.

Kuntoutuksesta voit lukea lisää [täältä](#).

Hyvä muistaa

Myös yrittäjän tapaturmavakuutus on YEL-vakuutuksesta riippuvainen: vapaaehtoisen tapaturmavakuutuksen vakuutusmaksun, ansionmenetykskorvauksen ja eläkkeen perusteena käytetään YEL-työtuloa.

Yrittäjän erilaiset elämäntilanteet

Vanhemmuus

Kela tukee lapsiperheitä eri perhevapaiden aikana. Vanhempainpäiväraha on yhteinen nimitys seuraaville etuuksille:

- äitiysraha
- erityisäitiysraha
- isyysraha
- vanhempainraha
- osittainen vanhempainraha.

Yrittäjä voi saada näitä kaikkia, kunhan etuuden edellytykset täyttyvät. Etuuksien suuruus määräytyy YEL-työtulon perusteella.

Lisäksi alle kolme vuotiaan lapsen vanhempi voi saada esimerkiksi joustavaa hoitorahaa työskennellessään keskimäärin enintään kolmekymmentä tuntia viikossa. [Lue täältä](#) lisää yrittäjän vanhempainvapaasta.

Sivutoiminen yrittäjyys

Laki ei tunne yrittäjyyden välimuotoja, kuten kevytyrittäjyyttä, vaan työelämässä kaikki ovat joko palkansaajia tai yrittäjiä. Mitä sivutoiminen yrittäjyys siis tarkoittaa eläkevakuuttamisen näkökulmasta?

Mikäli työskentelet yrittäjänä ja työtulosi on vähintään 7 958,99 euroa vuodessa, on YEL sinulle pakollinen vakuutus. Jos tulosi ovat tätä pienemmät, YEL-vakuutus ei ole pakollinen. Voit kuitenkin ottaa sen vapaaehtoisesti, vaikka työtulosi jää alle minimirajan.

Myös niiden sivutoimisten yrittäjien, jotka ovat päätoimisesti palkkatöissä ja joiden työtulo on yli minimirajan, pitää ottaa YEL-vakuutus silloin, kun YEL-vakuuttamisen muutkin ehdot täyttyvät.

Jos pohdit, miten satunnainen työ kannattaa hoitaa vakuuttamisen näkökulmasta, [lue lisää täältä](#).

Hyvä muistaa

Jos jatkat työskentelyä isyys- tai äitiysloman aikana, ja työpanoksesi on yli lain edellyttämän minimirajan, YEL-vakuutus tulee olla voimassa ja työtuloa tulee muuttaa vastaamaan pienentynttä työpanosta.

Vakuutusmaksut ja alennukset

YEL-vakuutusmaksun määrä perustuu YEL-työtuloon. Mitä suurempi työtulo, sitä suurempi vakuutusmaksu – ja eläke. Vakuutusmaksuun vaikuttavat kuitenkin muutamia muutkin tekijät. YEL-maksun määrään vaikuttaa esimerkiksi se, minkä ikäinen olet sekä se, kuinka usein ja mihin aikaan vuodesta maksat vakuutusmaksusi.

Ikä

53–62-vuotiaat maksavat hieman korkeampaa YEL-maksua, kuin muun ikäiset yrittäjät. Tarkkoihin maksuprosentteihin voit tutustua [täällä](#).

Maksuerien määrä ja ajankohta

Voit itse määritellä kuinka monessa erässä ja milloin maksat YEL-maksusi. Mitä harvemmin ja aikaisemmin maksat, sitä vähemmän maksat. Pienimmillään YEL-maksusi on, kun maksat sen kerran vuodessa tammikuussa.

Eri maksuerävaihtoehtoihin voit tutustua [YEL-laskurissa](#).

Aloittavan yrittäjän alennus

Kun ryhdyt yrittäjäksi ensimmäistä kertaa, saat 22 % alennusta YEL-maksustasi ensimmäisen 4 vuoden ajan. Jos ensimmäinen YEL-vakuutuksesi kestää alle 4 vuotta, sinulle jää alennusta säästöön. Saat sen käyttöösi, kun otat uuden YEL-vakuutuksen.

Vähennä maksut verotuksessa

Voit vähentää kaikki YEL-maksut joko henkilökohtaisessa tai yrityksesi verotuksessa. Jos maksat YEL-maksut itse, vähennä ne sinun tai puolisesi henkilökohtaisessa verotuksessa. Maksut kannattaa vähentää sen puolison verotuksessa, jolla on suuremmat palkkaverotuksen ja muut progressiivisen verotuksen kohteena olevat ansiotulot. Jos YEL-maksut maksaa yrityksesi, vähennä maksut yrityksesi verotuksessa.

Yrittäjän eläke

Yrittäjänä voit jäädä eläkkeelle samaan tapaan kuin työntekijäkin. Erilaisia eläkevaihtoehtoja ovat:

- vanhuuseläke
- osittainen vanhuuseläke
- työkyvyttömyyseläke
- perhe-eläke.

Yleisin tapa jäädä eläkkeelle on siirtyä iän karttuessa vanhuuseläkkeelle 63–68-vuotiaana. Voit myös jäädä osittaiselle vanhuuseläkkeelle jo ennen varsinaista vanhuuseläkettä, ja jos menetät työkykysi, voit päästä työkyvyttömyyseläkkeelle. Yrittäjän menehtyessä hänen perheensä voi saada perhe-eläkettä.

Jos saat osittaista vanhuus-, työkyvyttömyys- tai osatyökyvyttömyyseläkettä, mutta jatkat yrittäjänä työskentelyä, pidä YEL-vakuutuksesi voimassa. Jos sen sijaan saat vanhuuseläkettä, YEL-vakuutuksesi päättyy automaattisesti. Lisää tietoa eläkkeistä löydät [täältä](#).

Eläkkeen määrä riippuu YEL-työtulosta: mitä suurempi työtulo, sen parempi eläke.

Muista nämä 7 asiaa eläkevakuuttamisesta

- 1** Yrittäjän eläkevakuutus – eli YEL – on pakollinen Suomessa asuville, 18–67-vuotiaille yrittäjille, jotka ovat työskennelleet omassa yrityksessään vähintään 4 kuukautta ja joiden työpanos ylittää 7 958,99 euroa.
- 2** YEL-vakuutus tulee ottaa vähintään 6 kuukauden kuluttua yrittäjänä työskentelyn aloittamisesta.
- 3** YEL-vakuutuksen perusta on yrittäjän itse määrittelemä YEL-työtulo, joka tarkoittaa yrittäjän työpanoksen arvoa. YEL-vakuutusmaksun määrä riippuu YEL-työtulon määrästä.
- 4** Yrittäjän sosiaaliturva perustuu YEL-työtuloon: kohtuullista eläkettä ja sosiaaliturvaa varten päätoimisen yrittäjän kannattaa asettaa työtulo noin 20 000–30 000 euroon.
- 5** YEL-työtulon on oltava vähintään 13 076 euroa vuodessa, jotta yrittäjä on oikeutettu työttömyysturvaan.
- 6** Uusi yrittäjä saa YEL-vakuutusmaksusta 22 % alennuksen ensimmäiset neljä vuotta. Lisäksi yrittäjä saa vähentää YEL-maksut verotuksessa.
- 7** Yrittäjä voi jäädä eläkkeelle samaan tapaan kuin työntekijäkin. Eläkkeen määrä on sitä suurempi, mitä enemmän yrittäjä on maksanut vakuutusmaksuja.

Tervetuloa Ilmarisen asiakkaaksi

Vakuutusasiat helposti verkossa
Asiakkaanamme saat verkkopalvelun käyttöösi automaattisesti – kirjautumiseen tarvitset vain verkkopankkitunnukset.

Verkkopalvelussa voit:

- tulostaa todistuksia
- nähdä vakuutuksesi tilanteen
- muuttaa maksuerien määrää
- hakea maksuaikaa
- muuttaa työtuloasi.

Kätevät laskurit apunasi

[YEL-laskurimme](#) avulla tutkit YEL-työtulon vaikutusta vakuutusmaksuihin, sosiaaliturvaan ja eläkkeeseen.

[Palkkalaskurin](#) avulla saat näppituntuman palkan sivukustannuksista, kun harkitset työntekijän palkkaamista.

Haluatko lisätietoa, neuvoja, apua?

Palvelemme sinua numerossa
010 284 2385, arkisin kello 8–16.

Sinua palvelee myös
verkkopalvelumme:
ilmarinen.fi/yrittajaksi

Uuden yrittäjän alennus

22 %

Uutena yrittäjänä saat ensimmäiset neljä vuotta alennusta YEL-maksuista.

[Ota vakuutus](#)

ILMARINEN

PAREMPAA TYÖELÄMÄÄ